

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

VRIJE KLEUTERSCHOOL KSD SINT-JAN TE DIEST

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 102591

Instelling Vrije Kleuterschool KSD Sint-Jan
Peetersstraat 14 - 3290 DIEST

Beleidsverantwoordelijke Maureen CZARNECKI

Telefoonnummer 013 35 19 23

E-mail maureen.czarncki@ksdiest.be

Website www.ksdsintjan.be

Bestuur VZW Onderwijsinrichtingen Voorzienigheid
Naamsesteenweg 355 - 3001 HEVERLEE

Scholengemeenschap Kinderkosmos +
Demerstraat 12 - 3290 DIEST

Centrum voor leerlingenbegeleiding Vrij CLB Brabant Oost
Bekaflaan 63 - 3200 AARSCHOT

Start- en einddatum doorlichting 19/02/2024 - 22/02/2024

Inspectieteam Lieve VERHEYDEN
Hilde BOSMANS

Inhoud

1	Toelichting-----	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?-----	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?-----	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?-----	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?-----	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?-----	4
2	Administratieve situering-----	6
3	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?-----	7
4	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?-----	9
4.1	De begeleidingsprincipes-----	9
4.2	De rapportering-----	10
5	Respecteert de kleuterschool de regelgeving?-----	11
6	Samenvatting-----	12
6.1	In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?-----	12
6.2	In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?-----	12
6.2.1	De begeleidingsprincipes-----	12
6.2.2	De rapportering-----	12
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen-----	13
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid-----	14

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering en oriëntering?
2. In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, studiebekrachtiging en oriëntering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de kleuterschool tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de kleuterschool aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de kleuterschool stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de kleuterschool of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de kleuterschool of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere kleuterscholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de kleuterschool. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de kleuterschool in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de kleuterschool niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de kleuterschool zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de kleuterschool gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de kleuterschool kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de kleuterschool aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De kleuterschool ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de kleuterschool een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de kleuterschool bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De kleuterschool organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- J.Sweygersstraat 14 - 3290 DEURNE
- Peetersstraat 14 - 3290 DIEST.

3 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid
BENADERT DE
VERWACHTING

Met een nieuwe directeur aan het roer heeft de school recent ingezet op een grondige actualisering van haar visie. De nieuwe visie, die participatief tot stand kwam, is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. Ze maakt duidelijk wat de school met haar onderwijs wil bereiken en vermeldt ook de belangrijkste hefbomen om aan dat doel te werken. Gezien de recente totstandkoming heeft de visie nog geen ingang gevonden in de schoolwerking, onderwijsleerpraktijk en leerlingenbegeleiding. Zo is ze bijvoorbeeld nog niet richtinggevend geweest voor belangrijke deelvisies, zoals die op leerlingenbegeleiding, taalbeleid of goed kleuteronderwijs. Ook heeft de school momenteel nog een beperkt zicht op hoe ze de geselecteerde hefbomen binnen haar visie precies wil en kan benutten. Voor haar strategisch beleid staat de school aan het begin van de ontwikkeling en uitrol.

Organisatiebeleid
VOLGENS DE VERWACHTING

Momenteel ontwikkelt en voert de school een beleid waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijke pijlers zijn. Vanuit een streven naar gedeeld leiderschap installeert het beleid gaandeweg werk-/leergroepen voor de belangrijkste schoolprioriteiten. De school stimuleert verbeteringen, o.a. met behulp van expertisedeling tussen de teamleden. Ze biedt ook wetenschappelijk verantwoorde kaders aan die de reflectie en eventuele bijsturingen ondersteunen. Ze werkt samen met anderen om de schoolwerking te versterken. Zo laat de school zich momenteel begeleiden voor de herziening en implementatie van haar visie en voor een verbeterde vormgeving van de leerlingenbegeleiding. De school communiceert in toenemende mate frequent, laagdrempelig, transparant en doelgericht over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid
BENADERT DE
VERWACHTING

Onder leiding van de nieuwe directeur geeft de school het onderwijskundig beleid op een vernieuwende wijze vorm. Voor de huidige verbeterinitiatieven streeft het beleid naar een basisschoolbrede aanpak. Het kadert de initiatieven ook in een groter plan en realiseert ze via een veeleer procesmatige aanpak waarbij de teamleden uitgenodigd worden om te onderzoeken, te reflecteren en bij te sturen. De school biedt de teamleden daarbij diverse vormen van ondersteuning aan, maar staat nog voor de uitdaging om de nodige overlegruimte in te bouwen. Met het oog op een kwaliteitsvolle implementatie en dito (tussentijdse) evaluatie(s) kan de school ook de doelgerichtheid van de initiatieven aanscherpen. Gezien de recente koerswijziging is het niet mogelijk om vast te stellen of de nieuwe aanpak effectief tot duurzame verbeteringen leidt.

**Cyclische evaluatie van de kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING**

Met uitzondering van de verplichte taaltests in de derde kleuterklas had de school tot voor kort niet de gewoonte om op systematische wijze relevante aspecten van de schoolwerking te evalueren. Zo zijn er (langjarige) gegevens met betrekking tot de kwaliteit van de onderwijsleerpraktijk, de leerlingenbegeleiding of de rapportering slechts beperkt beschikbaar. Ook naar de tevredenheid van de ouders werd een tijd lang niet gepeild. Sinds zeer recent neemt het (nieuwe) beleid diverse initiatieven om de vinger aan de pols te houden van de onderwijsleerpraktijk, met inbegrip van de rapportering, evenals van de mening van de leraren over onderdelen van de werking. Met behulp van externen heeft de school zich onlangs een beeld gevormd van de kwaliteit van bepaalde aspecten van de leerlingenbegeleiding. Nu staat ze voor de uitdaging om de geïnitieerde verbeterprocessen in dat verband doelgericht op te volgen.

**Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit
BENADERT DE
VERWACHTING**

Het huidige beleid getuigt van voldoende datageletterdheid om de kwaliteit van haar werking op basis van overleg over doelgericht verzamelde evaluatiegegevens voldoende grondig en betrouwbaar in te schatten. Bovendien grijpt de school kansen om de expertise van relevante partners te betrekken. Ook komen de resultaten en effecten bij de kleuters meer centraal te staan in de evaluatie van de kwaliteit. Die wijzigingen in de aanpak zijn echter van te recente datum om al zichtbare resultaten te hebben gesorteerd.

**Borgen en bijsturen
BENADERT DE
VERWACHTING**

In toenemende mate krijgt de school zicht op haar sterke punten en werkpunten. De school slaagde er tot voor kort niet in om te bewaren en te verspreiden wat goed is. Vele zinvolle initiatieven zijn verwaterd. Gezien de meer systematische wijze van aanpak en de gerichtheid op een meer duurzame implementatie tonen de meeste teamleden zich bereid om mee te werken aan de verbeterinitiatieven.

4 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm BENADERT DE VERWACHTING

Het schoolteam laat kansen liggen om de kleuters planmatig volgens een continuüm van zorg te begeleiden. Het verzamelt context-, input- en outputgegevens over wat de ontwikkeling van de kleuters kan belemmeren en bevorderen, en kijkt daarbij vanuit kansen. Het schoolteam kan die gegevens verfijnen en grondiger analyseren, zodat het meer concrete begeleidingsdoelen kan bepalen, preventieve acties kan uitwerken en gerichte maatregelen kan nemen die de gelijke onderwijskansen bevorderen. Specifiek voor het samen begeleiden van kleuters in de verhoogde zorg staat de klassenraad voor de uitdaging om meer doelgerichte, planmatige en in de tijd afgebakende trajecten te integreren in haar werking. In dat verband kan de school de besteding van de GOK- en zorglestijden kritisch evalueren. Binnen het lopende schoolontwikkelingsproces rond de vernieuwde zorgaanpak zijn eveneens de systematiek, de transparantie en de opvolging van effecten van de begeleiding nog aandachtspunten. In de fase van de uitbreiding van de zorg bepaalt en monitort de school de doelen en de redelijke aanpassingen voor de kleuters met specifieke onderwijsbehoeften. Ze werkt daarvoor samen met externe partners.

Positieve en inclusieve cultuur VOLGENS DE VERWACHTING

Het schoolteam geeft vorm aan een positieve en inclusieve cultuur. Het vertrekt van de sterktes van de kleuters en de positieve aspecten van hun context om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Het heeft in groeiende mate aandacht voor de wisselwerking en afstemming tussen de noden van de kleuters en de leer- en leefomgeving. Het schoolteam gaat positief om met aanwezige diversiteit. Het staat open voor de culturen van de kleuters en integreert ze incidenteel en leraarafhankelijk in de dagelijkse werking. De school kan de initiatieven met betrekking tot de maximale participatie van de kleuters aan het onderwijs verder intensifiëren.

Ondersteuning van de teamleden VOLGENS DE VERWACHTING

Op uiteenlopende manieren en met hulp van een externe partner krijgt de nieuwe directeur in groeiende mate zicht op de ondersteuningsbehoeften van de teamleden op het vlak van begeleiding. Op basis daarvan bepaalt de school ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten die de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding versterken. Dat leidde reeds tot een aantal structurele en in mindere mate inhoudelijke bijsturingen in de fase van de brede zorg. De school is zich ervan bewust dat een verdere uitdieping en versterking van de begeleiding voor de verschillende fasen van het zorgcontinuüm noodzakelijk zijn. Daartoe startte ze recent een samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst op.

Interne samenwerking
BENADERT DE
VERWACHTING

Het schoolteam geeft de begeleiding vorm, maar laat nog kansen liggen om er doelgericht over te overleggen, om duidelijke afspraken te maken en om complementair samen te werken vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid. Het is een verbeterpunt om binnen de bestaande organisatiestructuur de nodige momenten structureel in te plannen waarop alle begeleiders van een kleuter kunnen overleggen. Vervolgens is het ook nodig om de gemaakte afspraken op te volgen, te evalueren en zo nodig bij te sturen. Het team zet in op een verbindende samenwerking met ouders, maar slaagt er nog niet ten volle in om vanuit een gezamenlijke doelgerichtheid daaraan invulling te geven. Om de betrokkenheid van ouders te verhogen, kan het team er meer (gelijk)gericht naar streven om drempels voor kwetsbare groepen weg te werken en ouders nauwer bij het onderwijsleerproces zelf te betrekken.

Externe samenwerking
BENADERT DE
VERWACHTING

Om de leerlingenbegeleiding met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen te versterken, benut het schoolteam in mindere mate de samenwerkingsverbanden met schoolexterne partners. De samenwerkingsafspraken met het CLB hebben betrekking op de leerlingenbegeleiding en de ondersteuning van het schoolteam, maar zijn in mindere mate schoolspecifiek. De school laat kansen liggen om - in aansluiting bij de analyse van de context van de school, de kenmerken van de leerlingenpopulatie, de onderwijsbehoeften van de leerlingen en de ondersteuningsbehoeften van het schoolteam - gerichte ondersteuningsvragen te formuleren die kaderen in een consultatieve leerlingenbegeleiding. Het is ook een verbeterpunt om kritisch om te gaan met signalen van het CLB over terugkerende problemen, bijvoorbeeld rond zittenblijven. Om de samenwerking met externe partners te optimaliseren, kan de school leraren nauwer bij de evaluatie van de samenwerking betrekken en zo nodig bijsturingen doorvoeren. De samenwerking met het leersteuncentrum kan de school versterken door de expertise van het centrum meer schoolbreed binnen te halen en te verspreiden.

4.2 De rapportering

Rapportering
VOLGENS DE VERWACHTING

Het schoolteam rapporteert aan de ouders over het leer- en ontwikkelingsproces van de kleuters. De rapportering vindt tijdig en geregeld plaats. Ze is helder, breed en informatief. Het schoolteam levert inspanningen om zoveel mogelijk ouders te bereiken. Het benut de contacten met de ouders voor een wederzijdse uitwisseling, wat de brede beeldvorming ondersteunt.

5 **Respecteert de kleuterschool de regelgeving?**

De kleuterschool moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- Het voeren van een beleid op leerlingenbegeleiding.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 62, par. 1, 10 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 47ter - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 153septies
- Het begeleiden van de leerlingen via brede basiszorg en verhoogde zorg.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 62, par. 1, 10 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 8 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 47bis
- Het kwaliteitsvol ondersteunen van het geboden onderwijs.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 4, §1
- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6
- De aanwending van de SES-lestijden in het kader van een gelijke onderwijskansenbeleid.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 76
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 134
 - Omzendbrief BaO/2005/09: Personeelsformatie scholen in het gewoon basisonderwijs - rubriek 3.1.4.3
- De samenwerking met het CLB in het kader van versterken van het kleuterschoolteam.
 - Besluit van de Vlaamse Regering tot operationalisering van de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding van 01/06/2018 - art. 13
- Het systematisch, planmatig en transparant samenwerken met het CLB.
 - Decreet basisonderwijs van 25/02/1997 - art. 8

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de kleuterschool haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering en oriëntering?

Visie en strategisch beleid	◆
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	◆
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	◆
Borgen en bijsturen	◆

6.2 In welke mate verstrekt de kleuterschool kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, studiebekrachtiging en oriëntering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm	◆
Positieve en inclusieve cultuur	●
Ondersteuning van de teamleden	●
Interne samenwerking	◆
Externe samenwerking	◆

6.2.2 De rapportering

Rapportering	●
--------------	---

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de kleuterschool een GUNSTIG ADVIES waarbij het bestuur zich moet engageren om aan de hieronder vermelde tekorten te werken.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de kleuterschool:

- De kwaliteit borgen van de rapportering.
- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de begeleidingsprincipes.
- De tekorten wegwerken met betrekking tot de kwaliteitsontwikkeling.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: NEGATIEF. De school dient zich te engageren om aan de tekortkomingen op het vlak van leerlingenbegeleiding te werken.
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: NEGATIEF. De school dient een engagement tot remediëring met externe begeleiding en ondersteuning aan te gaan op het vlak van het gelijke onderwijskansenbeleid.